

UTRINKI OB PROSLAVLJANJU OBČINSKEGA PRAZNIKA – UTRINKI OB PROSLAV

Golobčki v pozdrav prazniku in 40. obletnici osvoboditve našega mesta

Srebrno priznanje OF za Majdo Novak-Urisko – medvojni aktivistko in nosilko spomenice 1941!

Mladi glasbeniki viške godbe so ob občinskem prazniku uspešno nastopali in bili deležni zahvale občinstva

Ob rob prazniku 27. aprila v občini Ljubljana Vič-Rudnik

Že ves teden nestalno vreme. Vremenska napoved optimistična. Toda še zjutraj je deževalo in po malem tudi dopoldne. Vendar pripravljani utrip v Trnovem pred OŠ X. SNOUB ljubljanske ni bil zaradi tega nič bolj počasen. Gostinci so že pekli različne mesne jedi. Le pogled na postavljene stole pred šolo je bil bolj klavrn. Bili so mokri.

Blížala se je deseta ura. Ljudje so čedalje bolj silili v vrste med stole. Vsi sodelujoči so bili pripravljivi. Glas iz mikrofona pove, naj se vsi vsedejo. To se je tudi zgodilo. Zakaj pa ne? Točno ob 10. uri je pihalni orkester Vič-Rudnik zaigral jugoslovansko, nato pa še slovensko himno. Žal, slovenske nekateri še ne poznajo, saj so kljub temu, da so videli druge stati, sami kar sedeli.

Potem je imel slavnostni govor Sergej Vošnjak. Za njim pa so izmenoma nastopali še moški komorni zbor Brezovica, mešani pevski bor Plutal, mladinski pevski zbor X. SNOUB ljubljanske, člani ŠKUD Ivan Ribičič in osnovne šole SNOUB

ljubljanske, ansambel ljubljanskih mažoret, gostje iz pobratene Lajkovca, Marjan Kralj in Boris Juh. Povezovala pa je Monika Glavič.

Vmes so bile podeljene občinske nagrade in priznanja, pokali OK ZRVS, domičil X. SNOUB ljubljanski in srebrna priznanja OF. Ves čas dvehurnega programa je bilo vreme toliko naklonjeno, da ni bilo treba odpirati dežnikov. Po slavnostni seji je bil še ogled razstave občina Ljubljana Vič-Rudnik v NOV ter bogate razstave likovnih umetnikov.

Mislím, da so še mnogi drugi takega mnenja, da zaslužijo pripravljani odbor in vsi izvajalci vse priznanje in pohvalo za trud in požrtvovalnost. Posebno pohvalo pa zaslužijo gostje s folklorno skupino iz pobratene Lajkovca.

Vsem udeležencem bo ostalo to srečanje v prijetnem spominu. Le gostinci bodo po finančni plati to srečanje ocenjevali drugače, saj je zabavni del zaradi slabega vremena v celoti odpadel.

ZVONE GRČAR

Srečanje ob dokumentih preteklosti

Več kot sto nosilcev Partizanske spomenice 1941 se je tudi letos udeležilo že tradicionalnega sprejema, ki ga vsako leto ob občinskem prazniku priredijo skupščina in družbenopolitične organizacije občine Ljubljana Vič-Rudnik. Med gosti so bili tokrat tudi tisti tovariši, ki so kot aktivni družbenopolitični delavci doslej opravljali odgovorne dolžnosti v vodstvu skupščine in občinskih družbenopolitičnih organizacijah.

Srečanje, ki je tako kot vselej v kraju praznovanja občinskega praznika, je bilo tokrat v prostorih osnovne šole X. SNOUB ljubljanske. Letos pa je bilo to srečanje še posebej slovesno, saj je bilo obeleženo s štiridesetletnico zmage. Zato ni naključje, da je bila prav ob tej priložnosti odprta tudi razstava Občina Ljubljana Vič-Rudnik v NOV. Razstava – preko 200 dokumentarnih fotografij nam predstavlja na zelo izvirni in obiskovalcem dostopen način pot narodnoosvobodilnega boja na

območju naše občine. Z veliko mero prizadevnosti, truda in znanja jo je skupaj s koordinacijskim odborom za zgodovino pri OK SZDL pripravil Medvojni aktiv OF. Njegov predsednik Jure Pretnar je podal nekaj uvodnih misli, več pa je o razstavi spregovorila narodna herojinja Mira Svetina, ki je razstavo – le ta bo tekom leta obšla domala vse krajevne skupnosti naše občine – tudi odprla.

Prvoborce je nagovoril tudi predsednik občinske skupščine Maks Klanšek, ki je še posebej poudaril prizadevanja in uspehe naše družbenopolitične skupnosti v luči nadaljnjih razvojnih usmeritev. Učenci šole gostiteljice ter gojenci viške glasbene šole pa so nato z velikim veseljem predstavili gostom kaj vse znajo in kaj so se naučili.

In v spontanem tovariškem vzdušju so se spletali spomini, utrinjali dogodki – trpki in radostni, pa sreča in nasmeh ob doživljanju štiridesetih svobodnih let.

Doigoljetnemu mentorju Francu Štircerju-Adamu so se pohodniki zahvalili na proslavi v Trnovem

Pohodnike ustavil sneg

Mladinska pohodna enota II. SNOUB Ljubo Šerčer je letos odšla na 13. pohod »Po poteh borbe in zmag«. 27. aprila se je na občinskem prazniku zbralo 50 pohodnikov, ki so že vajeni dežja odšli z mesta proslave na strelišče ob Dolenjski cesti. Tam so vsi pohodniki streljali, popoldne pa so nadaljevali pot do Lavrice, kjer so tudi prespali.

Vsakozi je deževalo, pohodnike pa je naslednji dan v nedeljo čakal najtežji del proti Mokrcu. Pot so zaradi slabega vremena malo skrajšali. Vsceno so prišli preutrujeni v Zapotok ravno pred sneženjem. V popoldanskem času in večernih urah je zapadlo

pol metra snega in tako so bili pohodniki prisiljeni ostati v Domu v Zapotoku do konca pohoda. Ta čas so izkoristili za družbene prireditve, izdali pa so tudi bilten iz katerega povzemamo naslednje obvestilo:

»Komunalno podjetje Ljubljana sporoča, da bo zaradi nujnih del na trasi Zapotok-Turjak cesta zaprta. Lokalni promet pa bo hudo moten zaradi nepredvidenih okoliščin, ki so nastopile 29. aprila. Pešce in druge udeležence prometa prosimo, da presmerijo promet na druge lokalne ceste, najboljše proti Igu, ali pa naj potrpijo čez praznike, ko bo sonce oviro samo odstranilo.«

D. E.

RAZSTAVA ŽE OBISKUJE OSNOVNE ŠOLE IN KRAJEVNE SKUPNOSTI

Slavnostni dnevi ob obisku razstave

Ob otvoritvi razstave Občina Ljubljana Vič-Rudnik v NOV 1941–1945 je bilo jasno in glasno rečeno, naj obišče čim več osnovnih šol in krajevnih skupnosti. Načrti so se kmalu uresničili. Takoj po zaprtju razstave na OŠ X. SNOUB ljubljanske je odšla na OŠ Marjan Novak-Jovo, kjer je stala 7., 8. in 9. maja.

Ob tej priliki je šola sprejela v goste tudi učence OŠ Jovan Jovanović-Zmaj iz Beograda s katero je pobratena, kakor tudi učence iz Grosuplja in Ribnice.

10. in 11. maja je bila razstava na OŠ Dobrova. Istega dne je bilo tudi slavnostno od-

kritje popsja narodnega heroja Vladimirja Dolničarja – Rudija, naslednjega dne, 11. maja pa so krajinj Dobrove praznovali svoj krajevni praznik.

Že po dveh dneh je bila razstava na OŠ Dolomitskega odreda v Polhovem Gradcu, kjer so ravno tako praznovali krajevni praznik, istočasno pa so postavili tudi svojo lastno razstavo.

OŠ Ljubo Šerčer na Igu jo bo sprejela v goste 17., 18. in 19. maja, saj 19. maja praznujejo na Igu krajevni praznik.

KO ZA ZGODOVINOPISJE

Dolg do polpretekle zgodovine moramo izpolniti!

Ob tem, že kar bogatem gradivu naj bi prišlo do še večje pripravljenosti in zavzetosti za nadaljnje temeljite raziskovanje. Zaželjena so še nova spoznanja, podatki, dokumenti, predmeti in preverjena pričevanja. To je vabilo, poziv, da svoj dolg do naše polpretekle zgodovine izpolnijo tudi tisti, ki doslej tega še niso storili. Ko se bo razstava »selila« v krajevne skupnosti, šole in še kam, da bi se občanom, posebno mlajšim, kar najbolj približala, bo priložnost, da se izpolni še s konkretnimi dognanji posameznega kraja. To je še posebno nujno v strnjem mestnem predelu, kjer je zaradi strogega ilegalnega delovanja ostalo zelo malo dokumentarnega gradiva, organizacija edinstvenega množičnega osvobodilnega vrenja pa je bila prav tu izvedena skoraj do popolnosti.

Naša občina je del današnje »velike« Ljubljane. Tudi pred 40 in več leti so takratni prebivalci dali pomemben delež junaškemu boju celotne Ljubljane, ki je bila – prvo mesto

pogoje, da je na tem območju občasno čim varneje živelo in učinkovito delovalo tudi osrednje vodstvo narodnoosvobodilnega boja: CK KPS, IO OF in Glavno poveljstvo partizanskih enot oz. posamezni njihovi člani.

Preglejmo oz. naštejmo samo bežno nekaj teh pomembnih dogajanj: ustanovni sestanek Protiimperialistične oz. Osvobodilne fronte v Rožni dolini, konferenca KP Slovenije z delegati vseh njenih delov v Mencingerjevi ulici, snovanje prvih partizanskih enot – Krim, Dolomiti, prva ilegalna tiskarna Podmornica na Brdu v času NOB, bivanje in delovanje Osrednjega vodstva NOB v Dolomitih, pa težke sovražne ofenzive, nasilje obeh okupatorjev, zločini belogardistov in domobrancev. Ni mogoče v tem trenutku podrobneje pojasnjevati posameznega dogajanja in pomena za tedanji čas in tudi ne razpravljati o vrednotah in izkušnjah, ki so se v tem času porajale in njihovem pomenu za naš sedanji in prihodnji čas. Vsekakor pa so razmišljanja o vsem prav v jubilej-

v Jugoslaviji – odlikovana z Redom narodnega heroja. Zaradi čim bolj celovitega obravnavanja in prikazovanja zgodovine uporne in neuklonljive Ljubljane je potrebno še tesnejše sodelovanje z oddelkom NOB v Mestnem muzeju in predvsem z drugimi občinami mesta Ljubljane.

Ob pregledovanju ponujenega gradiva bomo zlahka ugotovili, da so se na območju sedanje občine Vič-Rudnik dogodila številna dejanja, pomembna ne samo za vso Ljubljano, temveč tudi za ves narodnoosvobodilni boj na Slovenskem. Tedanji številni aktivisti in pripadniki OF so lahko na to ponosni, ker so ob izdatni podpori večine prebivalstva ustvarjali

nem letu nujnost, nujnost za vse. Koliko je v teh narodovih borbenih tradicijah moči, da bodo – vcepljene mlademu rodu – ta rod oblikovale in ga boljše usposobile za delo in življenje.

Odpiram razstavo »Občina Vič-Rudnik v narodnoosvobodilnem boju«, se v imenu nas vseh iskreno zahvaljujem prizadevnim pobudnikom in organizatorjem in želim razstavi uspešno pot med naše kraje, šolarje, mladi in druge in nadaljnjo obogatitev in popestritev že predstavljenega gradiva.

Narodni heroj – Mira Svetina ob otvoritvi razstave »Občina Ljubljana Vič-Rudnik v NOV«.